

Székegy Közelet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 80 leu, félévre 40 leu, negyedévre 20 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 84.

Megjelenik minden vasárnap.

Hatodszor köszönt reánk

immár szent karácsony ünnepe, amióta a világháború véres frontjain elémultak a fegyverek s az egyes nemzetek fiai, bizva az örendelkezési jog esábos ígéréseben, visszatértek hazájukba, szetteik körébe. Az eltelt öt karácsony, hiába várta az emberiség, nem hoztameg az igazi békét, a várva várt nyugalmat s a mindenkit egyaránt átölelő szeretetet. A hatodik karácsony éjszákáján sem gyul ki — úgy látszik — a szeretet lángja az emberiség számára.

Most is hiába hangzik el az augsyi szózat: Dicsőség a magasságban az Istennek, békeség a földön a jóakaratu embereknek, mert még most is sokan lesznek, akik nem akarják meghallani az égi szózatot. Pedig ez a kétezer éves szózat az alapja mindenféle nyugalomnak, mindenféle békeségnek, minden, nagyot alkotni tudó szeretetnek.

Míg a karácsonyi szózat nem ver gyökeret a szivekben, addig a gyűlölet lángja lobogni fog s amíg a gyűlölet uralkodik, addig ez a föld csak siralomvölgye lesz az emberiségnek. Szent karácsony napján tárjuk ki keblünket, tegyük fogékonyá szívünket az égi szózat befogadására, hogy egy tisztultabb felfogás lépjen az anyagelvűség helyébe, hogy aztán elkövetkezzék a várva várt, mindeneket átformáló megújulás.

Őszinteség.

Most, hogy Bukarestből haza érkeztem, a legelső kérdés, amit hozzám nagy várakozás mellett intéztek, az volt, hogy hát mit hoztam? Amire én őszinte nyíltsággal röviden azt feleltem, hogy *semmit*. Hát mit hoztak, ha reánk nézve nincs semmi, nem történik semmi? Mert nem történik semmi és még kilátás sincs arra, hogy a közeljövő időkben valami történjék.

Ahonnán várhatnánk valamit, a kormány részéről, ott szóba sem állnak velünk, szinte azt mondhatnám, hogy tudomást sem vesznek rólunk, vagy amennyiben tudnak rólunk valamit, azt tartják, hogy nekünk külön ügyünk nincs, nem is lehet, amennyiben volt vagy van, az el van intézve, többet és tovább nincs mit várunk.

Azt olvastam az *Ellensékből*, hogy Bernády György dr. a magyar párt intéző bizottságában azt javasolta, hogy orientáció szempontjából vegyük fel az érintkezést a politikai pártokkal és hogy ezt az ajánlatot az intéző bizottság a magáévá tette. Én nagy tisztelettel vagyok Bernády iránt és természetesen rendületlen hűséggel a magyar párt iránt, de mindjárt legelőször azt a kérdést kényeszerülök feltenni, hogy ennek az érintkezésnek a megkezdése hogyan történjék? Kilincselésekkel e? ajtóról ajtóra járva és kintálva magunkat? Mert én ugyan a magam személyére nézve teljesen igénytelen vagyok, szerény és alázatos, aki a jó ügy érdekében mindeure kész vagyok, de ami-

kor nemzetem ügyében kell vagy akarok eljárni, akkor már alázatossgom önértetbe megy által és nagyon meg gondolom a dolgot. Én hiszem különben, hogy így is volt. De azért mégis elmondom a következőket.

Nem tagadhatni, hogy a parlamenti egycsek irántuk nagyon szívélyesek, figyelmesek és előzékenyek. De ez csakis a modoruk a kérdése, amivel a művelt embereknek egymás iránt kell lenniök. Azonban a politikát soha elő nem hozzák, hogy nekünk magyaroknak van-e valami bajunk, kívánásunk vagy éppen igényünk? A hatalom levő uralkodó többségnek tekintettel kellene lennie arra, hogy mi magyarok minden hibákon kívül a tőlünk nem függő nagy átalakulás folytán jutottunk többségi helyzetünkből kisebbségi helyzetbe s ennek a belátásával a többségnek méltányosnak kellene lennie s a leszorult kisebbséggel a szóbaállást neki kellene kezdeményeznie. Ha a magyarság kezdené s kérelmezne ügyének felvételét, ennek könnyen megalázó következményei lehetnének a magyarságra, amit pedig nehéz lenne elviselni. A mostoha helyzetbe jutottal szóba állani nem esz eljárás, aminek jótékony kibátása szokott lenni minden irányban.

Most a párti viszonyok reánk nézve egyáltalán nem kedvezök.

A liberális pártról ne is beszéljünk, mert ennek az álláspontját a *Vitiorul* eléggé kifejezte abban, hogy *tetszik neki az, hogy es az egy milliónál nagyobb népességű kisebbség politikai passivitásban marad.*

A nemzeti párt pedig, amelyhez az erdélyi viszonyoknál fogva a legkö-

zelebb kellene hogy álljunk, újabb időben nagy hidegséget tanúsít irántunk. Uralmára pedig igazán kellemetlen érzéssel emlékezhetünk vissza. Természeteszerűleg, a nemzeti párttal kellene, hogy érintkezésben álljunk, de öneki nem kellünk; nem ígért nekünk soha semmit, nem biztattak soha semmivel.

A néppárt (az ugynevezett: avarescausok) keresi a velünk való érintkezést, de úgy látszik, hogy kívánsága az, hogy lépünk be kebelébe és ne szerepeljünk, mint külön párt.

Az ugynevezett parasztpártról nem szólok, mert az osztályérdekeket tart szem előtt és attól nem akar eltekinteni; már pedig egy politikai pártnak nem osztály, hanem általános államérdekeket kell szem előtt tartania.

S különben is nekünk nem ezzel vagy azzal a párttal, hanem magával a román néppel kell az érintkezést keresnünk, mert nekünk nem az egyes pártokkal van ügyünk, hanem magával a román nemzettel, az kell, hogy minket megértse. Igaz, hogy a nemzetnek az eljárásra hivatott képviselői a politikai pártokban jönnek össze — találkoznak, de a pártokhoz való viszonyunk ma még nem olyan, hogy valamizhez kezdhetsünk.

És különben is, ha tárgyalásba kellene is bocsátkoznunk, miről tárgyalnánk? Van e megállapodásunk? Éa ilyenről nem tudok semmit. Mert ugyan az iskolakérdést eleget tárgyaltuk minden képzelhető forumnál, ugyezólva: teljesen eredménytelenül, de az iskolaügy — bármily fontos is legyen az, de mégis csak egy ügyünk. Egy nemzeti életnek pedig, mert hiszen erről van

Régi udvarhely-széki anekdoták.

Néhány régi, kétszáz esztendő s anekdotát ismertetünk meg olvasóinkkal.

Írójuk udvarhelyszéki székegy ember volt: *Hermányi Dienes József*, a maga korának egyik legtanultabb papja és legjobb szóvoka. De ezekkel a jó tulajdonságokkal méltán vetekedik az, hogy kitűnő érzéke volt a humor iránt. Egy befejezetlenül hagyott emlékiratában apjáról írva, végtelenül érdekes képét adja a XVII. század utolsó negyedéből a székegy falusi életnek s éppen olyan becses az, amit a maga falusi és udvarhelyi iskolázatásáról ír. Már ez az emlékirat is tele van humoros részletekkel, de ezzel aztán majdnem egyszerre, nagyenyedi első papsága alatt, 1759 ben, 60 éves korában egész kötet erdélyi anekdotát és furcsaságot írt össze. Könyvének címe Nagyenyedi Heraklitos és Democritos. Kéziratának eredetije 1849 ben Nagyenyed bárbar feldulásakor oda veszett, de szerencsére azelőtt kevéssel, 1845 ben Téglási György lemásolta s így ezzel a rendkívül érdekes emlékek mégis fönmaradtak. Több, mint háromszáz kisebb-nagyobb följegyzés van az izmos kötetben. Anekdoták, félszepségek, egy-egy

pikáns történet vegyesen sorakozik benne egy-egy jó vagy gyenge pap, harácsoló gazdatiszt és házsártos vagy romlott asszony viselt dolgai följegyzéseivel. És ezek a képek olyan színek adnak főleg a XVIII. század első fele erdélyi magyar társadalmának ismeretéhez, amelyek nélkül szegénynek kellene irodalmunk ezt a részét mondanunk.

Hermányi Dienes József Háromszéken volt kis gyerek, Székelyudvarhelyen és Nagyenyeden tanult s előbb Torockószentgyörgyön, majd végig Nagyenyeden paposkodott. Történetei is természetesen leginkább e helyek körzetéből származnak. Atyja H. Dienes Péter patakfalvi, olaszteleki, majd háromszéki pap és esperes volt. Számos története még ennek idejéből való. Részben atyja után, részint saját halomásából vagy tapasztalatából írta föl a többi közé azétszörva udvarhelyszéki apróságait is, melyekből most néhány megtörtént esetet utána, majdnem egészen az ő szavaival, mi is elmondunk.

A *gagyiakról* Hermányi Dienes József azt jegyezte föl, hogy bár az ő idejében kevesen voltak: ha tizen tizenketten állottak elő urvacsoravételre, akkor is hat kupa bort szántak maguknak.

Hermányi Dienes József atyja ifjabb éveiben egy ideig patakfalvi pap volt. Ott élt akkor Patakfalvi Ferenczi Istvánné, gazdag ur asszony, kinek az ura alkirálybíró volt. Ez az asszony mondta a H. Dienes József ifju édesanyjának:

— Édes papném, menyecske! Ha megszólít az urad s a tüt már a vázonba öltötte is, át ne vond, hanem mindjárt ugorj s uradhoz menj.

Ugyan ez a uriaszony egyszer így figyelmeztette Somodiné nevű idős mesternéjét:

— Mesterné! Sáros hátul az urad mentéje! Dörzsöld le atyámfia, mert az a te dolgod.

Kétszáz évvel ezelőtt élt Udvarhelyszéken egy nagy szál, de nagy tolvaj, székegy ember, akit sok gonoszágáért végre halálra ítéltek.

Volt akkor Udvarhelyen egy Péter Pogány nevű jezsuita, ez mikor megtudta a halálos ítéletet, lement a székházhoz s azzal biztatta az elítéltet, hogy ha elhagyja az unitárius vallást, ő még kegyelmet szerez számára. Azonban Sándor Mihályhoz beérkezett a maga homoródszentmártoni fiatal ügyes, tanult unitárius papja s ez a jezsuitával csakhamar összekapott.

— Menj dolgodra Péter, — mondotta — nincs itt kereseted. Ez az én juhomi!

— Nem vagy te jó pásztor; — felelt a jezsuita — a jó pásztor én vagyok.

— Farkas vagy te, nem pásztor, mert az én juhomra jöttél — vágott vissza a pap.

— Te vagy a farkas, gonosz, — folyt tovább a szó.

Addig-addig vitáztak, míg Mihályra kimondták a végzést s elindították a vesztőhely felé.

Ez már az életéért oda adta volna most a hitét s oda fordult a jezsuitához:

— Hát már atyám uram....

— Már most jó hitben halsz meg, — vigasztalta meg a jezsuita.

Mikor Hermányi Dienes József az udvarhelyi református kollégiumban tanult, egy esztendeig egy öreg özvegy asszonynál volt kosztban és szállásban. Ez a gondjára bizott gyermekekre ugy vigyázott, mintha anyjuk lett volna s különösen a kártyajátéktól erősen tiltotta őket. Ha elmentek hazulról, anyjuk módjára felkereste s ha kártyázáson érte, hazapirongatta őket.

A vásott gyámfiak kifogtak rajta. Télen megtették, hogy a Küküllő jegére ültek kártyázni s az öreg asszony a sik jégre nem mervén rosmenni, csak a partról szidta és fenyegette őket, amíg haza nem mentek.

Ennek az öreg asszonynak fiatal korában farkas mestorember férj

szó, erről kell, hogy szó legyen, többféle ügye van, az egy kérdésbe össze nem vonható, bele nem tölhető.

Szerény nézetem szerint — bár mily sürgős is helyzetünk tisztázása, mert hiszen már elmúlt 5 éve, hogy ebben a helyzetben vagyunk, de reánk nézve jelenleg még sincs más mód és kötelesség, mint amit a „Sz. Közélet” f. évi 47. számában írtam, várni a viszonyok alakulásáig, várni türelemmel a jövőt és remélni a belátást, amely egy kormányzásra hivatott nemzeti modern kulturális gondolkodás mellett sokáig nem késztetik. Maradjunk és éljünk abban a szűk politikai keretben, amibe a viszonyok belekényszerítettek.

Bármennyire is akarjunk helyzetünkön javítani, de a türelmetlenség arra nem ragadhat, hogy valami olyant tegyünk, ami a jövőnek bármiféleképpen prejudikálhatna, végzetes lehetne. Hudenburg a háboru elején azt mondta volt, hogy az nyeri meg a háborut, akinek idegei azt kibírják. Egy nemzet érdekéről, egy nagy multu nemzet érdekéről van szó, amely azonban az új helyzetben, az új viszonyok között sem kíván lehetlent.

Pál István, szenátor

Néhány szerény kívánság.

Mindenkit jóleső öröm fog el, amikor csak a legkisebb jelét is látja annak, hogy városunk borostás ábrázatára rákerül itt ott egy kis szappan, hogy aztán működésbe jöjessen a borotva is. Sajnos, a szappan, úgy látszik, drága, mert olyan ritkán jön működésbe az a bizonyos résztényér... de talán, ha okosan gondolkozunk, helyén is van most ez, mert én igazán félek, ha netalán igen nagyon hozzáfognak a mesterek a habveréshez — a hideg vejték ellet mintek szegény adófizetőket. A Kossuth-utca kópírásai már is aggasztó rémlátásokat idéznek föl bennünk a fizetést illetőleg, hiszen alig egy két éve pofozták meg az utcát va-

volt. „Iken együgyű ember, kivel az asszony semmit sem gondolt, sőt megverte, úgy alá bujtatta”. Egy ilyen alkalommal a férfi beült a nagy fazekakemence alá s ott zokogdogált. Az asszony reá rivadt:

— Szepgező még tűzre való?

A férfi zokogva felelte vissza:

— Szepgező! Szepgezők tűzrevaló rosszfele, mert bennem van a férfi-termeszet.

Az 1717-iki pestisjárvány idején volt Udvarhelyen egy *Kandó* nevű diákos, részeges, fiatal katolikus borbély.

Egyszer csak észrevette, hogy mirigyke keletkezik. Tudta már, hogy ez a pestis fertőzés jele. Elment egy Borbély Peterné nevű özvegy menyecskehez, kinek részeges férje azelőtt kevéssel halt meg s ezzel köszöntött be:

— Mit izedsz uradnak menyecske, mert én oda megyek!

A siránkozó asszony zavarba jövén, végre is csak ezt válaszolta:

— Nem tudom, mit izenjek, hanem mondjon kegyelmed neki sok jó egészséget.

— Ebadta bolond asszonya — felelte Kandó — hiszen én meghalok s pokolba megyek az urad után.

Ezzel haza ment. lefeküdt, inni kezdett s mikor halála percét érezte, elrugta a lábához tett boros kanacsót és meghalt.

Égében volt egy Tordai István nevű református pap, kit az eklézsia nagyon megunt volt. Mivel régebbi a papot is évről-évre marasztalták, Tor-

lami kontárok, de viszont illó, hogy városunk legfőbb utcája értékesebb keretben mutatkozzék — csak nehogy a kőkockák is csak úgy kontár módra legyenek oda pofozva.

Térjünk vissza azonban az örömhöz, a szappanhoz s a borotvához.

A szombatfalvi vasuti átjáró tenger sárába egy-két szekér durva, érdes kavics csöppent. A város hordatta e, az éppen akkor járó Mikulás csöppentette-e is kifogyhatatlan zsákjából, vagy minden képződményt féltetve, valami sarat utáló egyén hordatta intőjelel oda? Elég az, hogy az a pár szekér kavics az arra járók lelkében bizonyos hála-érzelmeket váltott ki, hogy ime még erre is kiterjed a városi tanács figyelme. Az a keskeny járda ma-holnap a multé lesz, ellepi azt is a mindent beborító piszok és sár; de aki emléket akar magának emeltetni a szombatfalvi emlékezetében, én azt a városi urat az őszesség nevében arra kérem, hordasson még a vasut két oldali átjárójához 10—12 szekér kavicsot s biztos lehet, hogy az eljövendő városi képviselői választáson a legtöbb votum fogja nevét diadalra vinni.

Az embernek éves közben jön meg az étvágya. Szerénytelen leszek, egyebet is kérek. Az új ut mellett vasuti megálló koromötétséget is szóvá tettük s ime, ma már nem is egy, hanem több oszlop hirdeti, hogy kérésünk nem volt hiába való, mert már lámpa is lóg egyik oszlopon, igaz — de a kivételben lehetett a hiba — csak a mozdonyt világítja meg s a leszálló helyet jótékony homályba vonja; de ezen egy hathatós balra át pofonnal könnyen lehet segíteni. Több lámpa is lesz, úgy látszik, az új ut mentén, de ezek ne azért állíttassanak föl csupán, hogy az új ut feneketlen sarát mutogassák a városunkba jövő idegeneknek, hanem, hogy a város által ott bár 1 méter széles kavicsos homokból készített járdáját mutassák. Nem éppen szükséges, hogy cipőnk sarka nagyon kopogjon azon s járdán, de hogy elmerüljön a

dai tartott tőle, hogy uti lapu kerül a talpára s mesterkedéssel akarta megmarasztalni magát.

Egy jövedelmes nagy egyházközség nevében írt magának egy meghívólevelet s tempiómozás után indulóban elővette a zsebéből, magában olvasni kezdte s nagyokat kacagott.

Mikor földművesember hívei észrevették a papjuk jókedvét, odahusodtak feléje s megkérdezték:

— Mit írnak abba a cédulába Prédikátaram?

Tordai azonban úgy tett, mintha nem is hallaná a kérdést. Tovább olvasott s újra nevetett.

Ismét megkérdezték: Mondja meg kegyelmed, mi jó lehet abba a levélbe?

Ekkor Tordai is válasza méltatta őket:

— Csak nekem szól. Hivogató levél egy jó eklézsiába.

— No hát ha ilyen jó, elmenjön kigyelmed, meg ne vősse azt a jó meggyét — felelték a bírák s Tordainak aztán féltve csakugyan távoznia kellett Égéből.

Eznek a Tordainak István és Ézsaiás nevű két fia volt. István jól tanult, de Ézsaiás gyengén. Annál többre vitte szalmájában: óles nagy fickóvá terebélyesedett. Akkortájt hallatott, hogy I. Frigyes Vilmos porosz király nagy növésű embereket keres a testőrei közzé. Ézsaiás is elment tehát s beállott a gárdába.

Egyszer a királyi palotán éppen őrt állott, mikor arra ment a király. Elővette az iskolában szerzett tudományát s latinul megszólította a ki-

latyakra, az sem kívánatos. A kivétel is egyszerű. Sok szegény gazda várja, hogy rengeteg „közmunka váltása” természetben rovatassék le, egy pár természetbeni váltásig nyomán könnyen meglehetne a járda. No de még egyet, mert három a tánc. A vasuti hídnál levő személtérakó hely, amellyel, hogy a városu keresztül folyó Küküllő vizét megfertőzi, nem éppen épületes látvány, ha talán van is valami haszna. Jó volna ha egy szép napon az is a multé lehetne, hogy aztán sohase legyen újra a jelené. Sok a kívánságom; de e kívánságok olyan szerények, hogy ezek a legkisebb izgalom és minden nagyobb fejfájás nélkül is teljesíthetők.

x. y.

A helybeli róm. kath. leányiskola megalapítása.

Írta: Biró Lajos.

I.

Székelyudvarhelyen egy leányiskola létesítésének eszméjét Boér János városi polgár és több éven át országgyűlési képviselő penditette meg. Az 50 es évek egyikében történt, hogy b. Horváth Albert főbiztossága alatt azon, önmagában véve szép és üdvös terv merült fel, hogy a város, különösen pedig a szentimre-utcai lakosok könnyebb ségért az ugynevezett „Kövács” s több ezen utcában levő kutak vizét a föld alatt vezessék a Kőkeresztig s ott létesítsenek a város díszítésére egy szökőkutat. A tervet, amely különösen egyik nagyobb birtokos érdekeinek kedvezett, többen pártolták s a megvalósítására megtettek minden előkészületeket. Elkészítették a mérnöki költségvetést, mely szerint a terv megvalósítása 7—8 ezer forintba került volna. Amikor azonban a végleges döntésre került a sor, Boér János és többen a polgárok közül a terv megvalósítása ellen foglaltak állást a következő okokból:

ralyt: *Humanissime Rex! Non habeo pecuniam!* (Főtiszteletű király! Nincs pénzem.) Midőn a király megtudta, hogy magyar, nem haragudott meg, sőt megajándékozta.

Lókodban egy Gergely Deák nevű gazdag unitárius nemes ember lakott, aki a falujától külön tartott disznócsordát és pásztort. Volt ott ugyanakkor egy vén unitárius pap, aki sajnálva látta, hogy mint fél a nép, mikor a nyuzó fosztó német exekució a falu nyakára jön s az öreg pap bátorítani akarván népét s így prédikált hozzájuk:

„Édes atyámfiai! Legyetek olyanok, mint a Gergely Deák uram disznai! Mikor eljön a farkas, azok összegördülnek s nem hagyják magokat. Ti is el ne fussatok, hanem gyűjjetek össze, jó falu!”

Mikor 1690 őszén Thököly Imrével tatár segítőhadak is jöttek Erdélybe, még ép volt Udvarhelyszéken a *bágyi-vár*. A bágyi nép a kőbor tatárok elől ide futott biztonságba.

A menekülők közt volt Pákai nevű bágyi mester is, akinek otthon sok diója maradt a háza padlásán. Pákai sajnálta a dióját s egyik éjjel csak lábravalóban leszökött, hogy a dióból valamit fölvigyen magával.

Azonban két lézengő tatár a házánál kapta. Megfogták, lábravalói szarát alól keményen bekötötték, fenn a diót betöltötték s aztán mint egy zsákot, ledobták a padlásról.

Pákai örült, hogy az életét megmenthette s zörgős terhével lelkeszaktárból futott a vár felé.

Koleman Lajos.

a) mert tapasztalatból tudták, hogy azon források időszakosak lévén — elegendő vizet nem adnak.

b) átlátták, hogy a járás-kelést nehezítő körülmény kevesebb költséggel is elhárítható, ha t. i. a vizet föld alatti csatornán a közeli Vargapatakba szivárogtatják.

c) ezen kívül a város pázstára sem rendelkezett a terv megvalósításához szükséges pénzeszeggel.

d) a szökőkút építésénél égetőbb szűkségnek látták egy leányiskolát állítani, amelynek nem léte miatt a polgárság leánygyermekei a nemzetnek ki-pótolhatatlan hátrányára a kor és illető kör kívánsimái által követelt tudomány és munkákban más városok gyermekeitől messze hátra maradtak.

Boér Jánosnak és társainak véleménye közvetkezéssel találkozott s különösen Ferenczi József esperes és Bacoui Ádám ref. lelkész buzgokodtak, hogy a leányiskola terve mielőbb megvalosuljon. Fáradságukat siker koronázta annyiban, hogy a leányiskola megvalósításának tervét mind a városi tanács, mind pedig a képviselőtestület magáévá tette s határozatilag kimondta egy felekezeten kívüli leányiskola felállítását, magára vállalva a helyiségről es tanítósról való gondoskodást is. A városi képviselőtestület határozata a felsőbb hatóságnál nem nyert megerősítést főképpen azért, mert az akkori kormányzati elv szerint az ilyen iskolának felekezetieknek kellett lenniük. A felsőbbéknak a döntését egy erre a célra összehívott gyűlésen Föderl Mihály járási főnök ismertette s különösen hangsúlyozta azt, hogy ezen város kétharmada katolikus lévén, az iskolának a többség szerint kath. jellegűnek kell lennie. A felsőbb hatóság követeleése miatt a felekezet nélküli leányiskola terve megbukván, a vizálkodás kikerüléseért a katolikusok is, bár a kormány őket támogatta, vissza-leptek az iskola tervének megvalósításától.

Ilyen körülmények között nem volt más hátra, mint az, hogy a felekezetek külön-külön saját erejükből és áldozatkészségükből valósítsák meg azt, amit közösen nem tudtak megvalósítani. Mindkét részről újabb, széleskörű mozgalom indult meg egy-egy leányiskola létesítése céljából. Kath. részről a mozgalom élére állottak sepsiszentiványi Henter János betlenfalvi földbirtokos és éppen abban az időben ide áthelyezett Csató József esperes-plebánus, akik nem pihentek addig, míg a leányiskola ügyét diadalra nem vitték. Mindenek előtt megfelelő pénzalapról kellett gondoskodni. Az alap megteremtésére az első, döntő lépést 1859 szeptember havában, Mária nevenapján tették meg. Tudvalevő dolog, hogy Betlenfalván ekkor van a bucau. Ezt az alkalmat Henter János birtokos arra használta fel, hogy Udvarhelyt a szombatfalvi utcában lévő saját házában (a mai Biró Dénes-féle ház) nagy ebédet adott. Erre az ebédre, bizonyára előzetes terv szerint, nemcsak a vidéki birtokosokat hívta meg, hanem a városi hivatalnokok és polgárság köréből is igen sokat. Az ebéd folyamán, a jó kedv fokozódásával szölasra emelkedett Csató József főesperes-plebánus és gyönyörű szónoklatában a leányiskola ügyének támogatására hívta fel a jelenlevőket. Hogy buzdító szavainak annál nagyobb nyomatéka legyen, egy a már e célból készítette ivra a leányiskolai alapra az aláírást 500 pengő forinttal megkezdte. A lelkes pohárköszöntőnek és a jó példának megvolt a hatása. Az iv kézről kézre járt és csakhamar olyan tekintélyes összeget írtak alá, hogy amidőn Bors Lázár akkori gimnáziumi igazgatora került a sor, azt a kijelentést tette, hogy ő az

eddig begyűlt és aláírt összegnek az 5% át hajlandó fizetni. Az aláírt összeget összeadván, a jelzett százalék 57 pengő forintot tett ki. Ezzel azonban az aláírásoknak nem lett vége. Minden jelenlévő tehetősége szerint hol nagyobb, hol kisebb összeget jegyzett, úgy, hogy az ebéd alkalmával aláírt összeg a 2000 (kettőezer) forintot túlhaladta. A nagyobb adakozók voltak Csató József főesperes a már említett 500 forinttal, Henter János 210 és Ugron Zsigmond 100 forinttal.

(Vége a jövő számban.)

Vásár után emberhalál.

Pénteken, 21-ikén este, az országos vásár után emberhalállal végződött véres összekocsnás történt városunkban. E pillanatokban még nem lehet tisztán megállapítani, mi volt a szomorú eset főmozgatója, illetve okozója, — a már annyi romlást, szerencsétlenséget előidézett, káros alkoholszenvedély-e, vagy a másik, mindennél hatalmasabb, összenvedély: a szerelem? Az áldozat örökre néma, az élők — a tettes és a szemtanúk — zavaros és hiányos előadásából pedig a tiszta valóságosságot, mint rendesen, most sem lehet tökéletesen kihámozni.

Amennyire néhány szemtanú, a a tettes és korcsmai elborzaja előadásából mostanig megállapítható volt, az eset körülbelül a következőképpen folyt le: Boros János 27 éves, zetelakai lakos, aki Kadicsfalván a Libiczey-czégnél volt alkalmazva és Mihály János 22 éves, kadicsfalvi lakos a vásárban járkálván, délután betértek a régi kollégium melletti bogdába. Itt diskuráltak és időgáltak. Ugyanakkor Ferenczy Károlynál is mulatott egy, falusi legényekből álló, zajosabb társaság, melyben ott volt Pál Gáspár 21 éves bethlenfalvi lakos is. Voltak, akik hallották, hogy a társaságban egyesek valakire fenekednek, annak megveréséről, miről beszélgetnek.

Később, este a társaság a helyiségből eltávozva, hazafelé, Bethlenfalva felé indult. Körülbelül ugyanakkor, illetve valamivel előbb távozhatott a bogdából Boros János és Mihály János is, a kikre a másik társaság — valószínűleg — éppen agyarkodott. A bethlenfalvi vám tájékán összekocadtak és veszekedés, majd verekedés kezdődött. Többen a közelben fákot szereztek, melyekkel hadonászva, egymásra támadtak. A dulakodás közben Boros Jánokést rántott elő és Pál Gáspárnak jobb felől a mellébe szurta, ez összerogyott a mlután a nagy kés nemesebb belső részeit is átvágta, csakhamar meghalt. Boros János ezután bezurolt fejű társával, Mihály Jánossal a városba visszaindult, itt azonban Stan Sofron rendőrőrmester, látván Mihály sérüléseit a valami garázdaságot sejtven, őt elfogta. Boros azonban odább állott és hazament Kadicsfalvára. Itt fogta el őt másnap az utána kiküldött rendőr. mlután társa, bár eléggé zavarosan, az eset lefolyását a társa tetteségét beismerte. Tetteit Boros sem tagadja, azonban állítása szerint, ő mint megátadott, csak önvédelemből cselekedett. Más vallomások szerint, az összekocsnás egy lány miatt történt, a khez a tettes és az áldozat egyszerre jártak udvarolni.

A rendőrség a részletek kiderítése előlából erélyesen nyomoz.

A háboruban eltűnt egyének holtá nyilvánítása.

Régen érzett hiányt pótol és sok jogbizonytalanságot szüntet meg a törvényhozás által legutóbb alkotott és a Monitorul Oficial (hivatalos lap) 204 számában kihirdetett törvény, a mely a háború folyamán eltűnt katonai és polgári egyének holtá nyilvánításának eljárását szabályozza.

A törvény szerint elhaltak vélemezendő mindazon egyén, aki az 1914 évi július 26-tól 1921 évi április 1-ig terjedő időben eltűnt és az utóbbi időpont utáni egy éven belül sem jelentkezett. Ez a rendelkezés alkalmazandó azokra az egyénekre is, akik nem tartoztak a hadsereg kötelékébe.

A kérés bármely érdekelt, vagy az ügyészség által ahhoz a járásbíróshoz adandó be, a melynek területén az eltűntnek utolsó lakhelye volt.

A kérés és az egész eljárás bélyeg- és illeték mentes.

A kérésben fel kell tüntetni az eltűnt nevét, foglalkozását és csatlakozni kell, illetve meg kell jelölni a kérelem megalapozásához szükséges adatokat (anyakönyvi kivonatok, előljárósi bizonyítvány, egyéb okiratok, tanúk.)

A bíróság a kérés kivonatát a hirdetési táblán és az illetékes közszéknél 30 napra kifüggeszti, a szükséges adatokat beszerzi és a 30 nap letelte után a holtá nyilvánítás kérdésében határoz.

Egyéb adat hiányában a halál ideje a bírósági határozat keltének napja, ha azonban bizonyítható, hogy az eltűnt valamely csatában részt vett, elsüllyedt hajón volt, robbanás vagy más háborús tény színhelyén jelen volt és attól kezdve nyoma veszett, ugy ezt az időpontot állapítják meg a halál beálltának idejéül.

A holtak nyilvánító jogerős határozat alapján a halál tényét az anyakönyvbe bevezetik.

A határozat jogerőre emelkedése napján megnyílik az örökség is, a hagyatéki eljárás folyamatba tehető, a bíróság azonban átadó végzést csak egy év letelte után hozhat és így az örökösök csak egy év letelte után rendelkeznek feltétlenül az elhunyt vagyona felett, addig szükség esetén a vagyon gondnoki vezetésének is lehet helye.

Az eltűnt házastársa a holtá nyilvánító határozat jogerőre emelkedése után azonnal új házasságra léphet.

Ha a holtá nyilvánított egyén utóbb hazatér, a házastársa által kötött új házasságot megtámadhatja és elörökölt vagyonyát — az időközi hasznok kivételével — visszakövetelheti.

Vasárnap.

Figyelemmel kísérik a legtöbb községet a régóta sajnálattal kell megállapítani, hogy a templomok üresek és a korcsmák tele vannak. Lehet, az ut felől be vannak zárva, de „bé is lehet kerülni, hé!”

A férfiakat rudon hordják haza a asszonyok is nem egyszer a kert alatt, összepiszkolódva, nyulnak el. Az arcuk pedig egész héten olyan, mintha a rosszabb kivert volna rajta, mert vagy a kő, vagy a kerítés a mázat leütötte. Én mondanám, hogy a templomból épen és egészségesen haza lehetett volna jönni a egész héten a bélyeg nem látszanék az arcon és még pénzbe sem került volna. Én felvilá-

gosítanám az asszonyokat, hogy míg a férjük munkára van, nem illik vörspálínkát inni s az „ember” részére csak sima pálínkát hozni.

De ugy veszem észre, mintha az emberek a szesz mámorában, annak hatása alatt inkább megértének egymást; inkább pártolják, jobban tud érvényesülni az, a ki poharazgat, több a pártfogója s ugy tekintik, mint egy „társadalmi embert”.

Ellenben a ki a korcsmában nem látható, az nem közinkbe való, az fősvény, az sajnálja magától az italt s ha imádkozni is talál s arról a részeges kompánia tudomást szerez, akkor az egy bolond, mert igen sokat foglalkozik az Istennel.

Ez pedig — tisztelet a kivételnek — sok helyen annyira befészkelte magát a nép szívébe, hogy ezen törvény, vagy szó-beszéd segíteni már nem tud.

Talán csak egy, a Japánban történthez hasonló ítélet fog változást előidézni, de az is csak a rémület és az eliszonyodás következtében! G. M.

HIREK.

December 24

Pál István apát-plebános kitüntetésé.

Pál István apát-plebános, kerületi főesperest és Udvarhely megye szenátorát a legaztebb kitüntetések egyike érte, amennyiben XI. Pius pápa, a kath. egyház feje, Majláth Gusztáv Károly püspök előterjesztésére, november havában kelt iratával pápai prelátussá nevezte ki. A pápai prelátusok a római szentezéknél rangban a bibornokok után következnek, biborszintü reverendát viselnek és a „monsignore”, magyarul a „méltóságos” cím illeti meg őket. Pál István kitüntetésé, ro konszenves egyéniségénél fogva, nemcsak a papság és a kath. hívek körében kelt osztatlan örömet, hanem mindenütt, ahol csak ismerik.

Hosszas pályáját, melyen kitüntetésekben bőven volt része, a munka és fajszeretet erénye jellemzi. Székely katonai családból származott s Szentkötölna, háromszék megyei községben 1854-ben született. Középiszkolai tanulmányait a kolozsvári és gyulafehérvári gimnáziumokban elvégezven, nagyevű püspöke Fogarasi Mihály az egri papevelőbe küldötte. A theológiai tanfolyam elvégzése után 1878-ban pappá szentelték s Szászrégenbe küldötték káplánnak. Innen püspöke már 1879-ben a gyulafehérvári püspöki liceum tanárának nevezte ki, 11 évi tanárkodás után 1890-ben a főgimnázium s felekapcsolatos finevelő intézet igazgatója lett s még ugyanezen évben Lónhart Ferenc püspök s a státusgyűlés tagjai részéről nyilvánuló közbizalom folytán az erd. róm. kath. Státus referensi állását nyerte el és ebben az állásban 21 évig vezette bámulatos kitartással s igazi székely munkabírással a státus összes hivatalos ügyeit. Az 1890-ik évben tb. kanonok, 1899-ben címzetes apát és 1911-ben pedig székelyudvarhelyi plebános és kerületi főesperes lett. A vármegye közönségének közbizalma folytán 1922 márciusában a román szenátus tagja lett s a hitvallásos iskolák érdekében megindult mozgalomnak egyik vezető egyénisége és a Segesvárt 1922-ben tartott iskola-kongresszusnak elnöke volt.

Kötelességének mintaszerű teljesítése mellett a közügy terén is működik, számos egyesületnek a tagja, a vármegyei autonomiának egyik legelkesebb híve. Szerkesztett lapot, pedagógiai és egyházi beszédei külön kötetekben is megjelentek. Az örömet keltő pápai kitüntetés tehát méltó egyént ért, a székelyfajnak egyik munkás, kiváló fiát. A pápai prelátussá történt kinevezéséről szóló okirat átadásával Majláth püspök Kiss János esperes, vármegyei tanfelügyelőt bizta meg, aki azt közelebből fogja átnyújtani a kerületi papság, az egyháztanácsosok és a főgimnázium tanári testületének jelenlétében. A kitüntetés fölött való örömben lapunk is osztozik, mert szerencsések vagyunk Pál Istvánt munkatársaink között tisztelni.

Boldog karácsonyi ünnepet kívánunk lapunk összes barátainak, t. munkatársainknak, olvasóinknak. Kérjük, részesítsenek esután is szeretetükben, támogatásukban.

Karácsonyi istentiszteletek.

A helyi róm. kath. plebániatemplomban karácsony első napján az ünnepi szentmisét és szentbeszédet ifnyes segédlet mellett Pál István apát-plebános, szenátor d. e. 10 órakor fogja végezni, mely alkalommal püspöki megbízás folytán pápai áldásban is részesíti a híveket.

Lapunk szerkesztője: Tompa László, ki előbb szabadságidejének igénybe vétele, később betegeskedése miatt, 5 héten át nem vehetett tevékeny részt a lap szerkesztésében, e számtól kezdve a lap szerkesztését ismét maga végzi. Amíg akadályozva volt, helyette a szerkesztői teendőket Biró Lejos róm. kath. főgimnáziumi tanár, lapunk elismerten jeles tanú és érdemes főmunkatársa teljesítette, nagy elfoglaltsága dacára is, a töle már megszokott gondnal, avatottsággal és körültekintéssel, amiért kedves kötelességünknek ismerjük: neki ezaton is halás köszönetünket nyilvánítani.

Bírósági áthelyezés. Székely

Albert csakgorbói járásbíró az oklándi járásbíróshoz helyezték át.

Doktorrá-avatás. Nagy Gyula alsócselvi ref. leikeszt és okleveles középiskolai tanárt december 7-én a szegedi tudományegyetemen „cum laude” fokozattal bölcsészeti doktorrá avatták.

Uj adóhivatali főnök Parajdon. Vincze Ferenc eddigi parajdi adóhivatali főnök — egy magánvállalat kötelékébe lépven — hivatali állásáról lemondott Utódánl a hivatal főnökévé Szatmáry Lajos bögözi adóhivatali tisztet neveztek ki.

Az Avaroson vezetése alatt álló néppárt Argetoianu volt belügyminisztert, s több társát kizárta kebeléből. A kizárás oka Argetoianusnak a kincstári bonokkal taustított eljárása, melynek során — állítólag — saját üzleti spekulációja érdekében a kincstárt súlyosan megkárosította. A néppártnak ez a belső válsága ránk nézve különösen azért érdekes, mert utóbbi hírek szerint, a kisebbségi kérdésben éppen e párttal folytattak volna a magyarság vezetői megbeszéléseket, s éppen Avaroscu tábornok az, akinek közeli kormányra kerülését, mint eshetőséget, mostanában sokat emlegetik. Ugyancsak ő tett legutóbb is olyan kijelentéseket, melyek szerint, a kisebbségek javára Románia eddigi kormányzati politikáján alaposan változtatni kell.

A, „Kargita” mulatsága karácsony másodnapján este.

A prefectus gyászja. Neamtu Valért, vármegyénk prefectusát súlyos családi gyász érte. Apósa: Baritsch Alfréd földbírtokos, a csernovitzi áll. műszaki igazgatóság főtanácsosa, 68 éves korában, rövid szenvedés után, f. hó 15-ikén elhunyt. A nagyteknélynek örvendő, kiváló főtisztviselő temetése nagy részvét mellett folyt le. Jelen volt azon Neamtu prefectus is, a kinek hazatérése után itthon is számosan fejezték ki a gyászesetet melletti részvétüket.

Karácsonyfa ünnepély. A ref. elemi iskola f. hó 25-én d. u. 5 órakor (karácsony első napján) a ref. koll. imatermében karácsonyfa-ünnepélyt rendez, melyre a szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az iskola igazgatósága. Belépés ingyenes.

Halálozás. Petrovay István, volt székelyudvarhelyi állomásfőnököt és családját súlyos csapás érte. Legnagyobbik fia: Petrovay László Jenő, oklevélos mérnök, aki középiskolai tanulmányait városunkban végezte, életének 31. évében december 17-én elhunyt Kolozsváron. Temetése december 20-án volt nagy részvét mellett. A mélyen sujtott család iránt általános a részvét városunkban is.

Csiki Péter emlékezete Kolozson. Augusztus 21-én sűrű könnycsepp között helyeztük örök nyugalomra Csiki Pétert, a székelyudvarhelyi főgimnáziumnak akkor kinevezett vallásos tanárát a márfalvi temetőben. Az iskolai gyűlésen harsogó hangjának neve nincs elfeledve. November 28-án kegyelettel gyűltek össze a kolozsi hívek templomukban, hogy Csiki Péterért, a korán elhunyt iskola-apolóért, a kolozsi egyház volt adminisztrátoráért gyászmisét mondassanak. Ugy az oltár, mint a katalin gyertyafényben és virágdíszben uszott. Oda vitték a hívek azt a sok virágot és gyertyát, amit szívők szeretetében a fiatal lelkes szíjára szerettek volna vinni. A zafolóság megtelt templomban egy szem sem maradt szárazon, amikor a plebános pár keresetlen szóban méltatta az elhunyt érdemeit. Vajha Székelyföldünkön is, minél többen követnék Csiki Péter példáját a hitvallásos iskolákért hozott áldozatokkal, amely téren ő ragyogó példát mutatott mindenkinek.

Az Oltáregylet december 17-én a főgimnázium zafolóságig megtelt tornatermében rendezte második estélyét, melyről a következőkben számolunk be. A főgimnázium ifjúsági zenekarának jól sikerült nyitánya után Bodrogi Balázs énekelt néhány népdalt, a töle megszokott precizitással, Kónya Jancsi kísérete mellett. A Szóke Szakáll 1. felvonásának szereplői: Vass Márta, Fiorián Muci, Paál Magda, Péterffy Jenő, Schmidt Ferencz, Mastiech L., Ungváry és Ferencz Árpád, eleven játékkal sok derűt keletkezett a közönség soraiban és határozott alakítással arra a reményre jogosítottak fel, hogy városunk műkedvelői újabb tagokkal megerősödve még sok kellemes estélyi fogást szerezni közönségüknek. Fazakas Gáspár főgimnáziumi tanár magas színvonalú beszédében fejtegette a vallásos nevelés jelentőségét, melyet a közönség viharos tapsal honorált. Ezután Khell István főgimn. tanár Szabó Iluska zongorakísérete mellett játszott hegedűn néhány darabot, Burmeister átdolgozásából, s a biztos művészi nívón álló kettős játékot a közönség lelkesen megújra. Rájk József mélyen átértzett, hatásos szavai után a Lakatos Manci, Nagy Rózi, Ince Gitta és Kovács Maria menuette je zárta be az estélyt. A kis táncosok Embery Piroska zongorajátékának hangjai mellett bájosan lejtettek, s szereplésüket a

közönség erős tapsal megújra. A kellemes estély rendezői Frólich Ottóné, Jancsó Béláné és Khell Istvánné voltak, kiknek az Oltáregylet ezután is hálás köszönetet mond a szíves és szép jövedelmet hajtó estély megrendezéséért.

A Filharmonikus Társaság jövő heti próba-programja: csütörtök: összenékkar (szerepszóvegek kiosztása), péntek: zenekar és az első felvonás énekes szereplői, szombat: a három kislány alakítói.

Az odorheui (székelyudvarhelyi) tisztviselők *Negrufiu* Emil polgármester kezdeményezésére a hó 9-én a prefektura kistermében népes értekezletet tartottak egy fogasztási szövetkezet felállításának érdekében. Ez a szövetkezet hivatva volna az állami tisztviselők és nyugdíjasok részére az elsőrendű közszükségleti tárgyakat olcsóbb árban beszerezni és kiosztani, hogy ezáltal a tisztviselők könnyebb megélhetése előmozdítható. Az értekezlet megállapodott abban, hogy az államvasutások részére már évtizedek óta fennálló és kitűnőnek mutakozó fogasztási szövetkezeteket fogja mintának venni, annál is inkább, mert pl. Brassóban az összes állami tisztviselők tagjai a C. F. R. fogasztási szövetkezetének. Pihár Gábor bejelentette az értekezletnek, hogy ő már kért információt ebben az irányban a brassói fogasztási szövetkezetől s a válasz kedvező, de szükséges volna, hogy a részletek megbeszélése végett az ottani fogasztási szövetkezet mielőbb közvetlenül tárgyalhasson az odorheui tisztviselők megbízottjával. Az előkészítő munkálatok elvégzésére az értekezlet egy ötös bizottságot küldött ki, amelynek tagjai *Negrufiu* Emil polgármester, *Vosska* István dr. államügyész, *Duka* pénzügyig. főellenőr, *Gyorkes* Mihály igazg. tanító és *Pihár* Gábor erdővált. igazgató. A bizottság az előkészítő munkálatok befejezése után egy nagy alakulógyűlésre fogja összehívni a megye összes állami tisztviselőit s lapunk útján is tájékoztatni fogja az érdekelteket. (Tórszűke miatt késett.)

A Hargita Testvér Egyesület f. hó 26-án, karácsony másodnapján, este 8 órai kezdettel, a Bukarest szálló színháztermében műsorral egybekötött táncmulatságot rendez. Az estély műsora a következő érdekes és változatos pontokat igéri: 1. Kónya Jancsi zenekarának nyitánya. 2. Konferál: Kalmán József dr. és Körvélyfáy József. 3. Ady-versek. 4. Rájk Sándor éneke, Ferenczy Böske zongorakíséretével. 5. Cseli-azóló. 6. Vetített képek (sportvonatkozással). 7. Énekek: Orbán Domokos doctorné, zongorán kíséri: Kiss Istvánné, hegedűn: Kónya Jancsi. 8. Vig monológot ad elő: Khell István. 9. Egyfelvonásos vigjáték. Az estély iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

A vármegye jövő évi költségvetésének tárgyalása érdekében Peltzer Vilmos dr. vármegyei másodfőjegyző és Szócs Tibor számvevő-ségi főnök Bukarestbe utaztak.

Bucsuvaosora. A román kath. főgimnázium tanári kara bucsuvaosorát rendezett december 22-én este Gergely János gör. kath. főesperes tiszteletére, akit, mint már közöltük, a saját kérelmére Nagykásonba neveztek ki plebánosnak. A távozó főesperes ugyanis éveken keresztül tanította az intézetben a román nyelvet s a jelen tanévben is mint román tanár működött a román kath. polgári leányiskolában. A bucsuvaosorán megjelent a gör. kath. egyházközség főgondnoka, Neamtu Valér vármegyei prefektus és több tekintélyes városi polgár. A távozó főesperes érdemeit több pohárköszöntőben méltatták.

Iskolalátogatás. Regmann Miklós, a szebeni tankerületi főigazgató-sághoz beosztott főigazgató december 22-én városunkban időzött és meglátogatta a felekezeti középiskolákat. Főképpen a tanulók létszáma, vallási viszonyai és a román nyelv tanítása iránt érdeklődött. Értesülésünk szerint, a látottakkal és hallottakkal meg volt elégedve.

Megjelent verses könyvek. Walter Gyulának, a Pásztortűz szerkesztőjének és Finta Gerő helybeli koll. tanárnak csinos kiállítású, szép verseskötetei jelentek meg. Walter könyvének címe: A vágyaim és ára 25 leu, a Fintáé: A fák, s ára 35 leu. A jönnévi költők értékes kötetét legközelebb részletesebben ismertetjük.

A városi villamosmű áramszolgáltatásában 22-ikén, szombaton este, gépromlás miatt, teljes fennakadás állott elő, ami éppen a karácsonyi bevásárlások tartama alatt, különösen a kereskedő-üzletekre nézve sok hátrányt és károsodást vont maga után. A gép megjavítása szinte egész éjjel tartott, amíg hajnal felé sikerült az üzemeltetést megindítani. Óhajtható volna, hogy a hasonló üzemzavarok a jövőben elkerülhetők legyenek.

A kolozsvári ref. teológusok itt rendezni szándékoztak, de elmaradt estélyére ideérkezett teológiai tanárok és theol. hallgatók ittjártának, a kollégium imatermében rendezett vallásos estély értékének emelésén kívül, még más szellemi haszna is volt. A 16-iki, vasárnap délelőtti istentiszteleten Tavasz Sándor dr. tanár tartott prédikációt, az adventi ígéretről, rámutatva arra, hogy ebből a szomorú, sötét világból mi az egyetlen kivezető út. A reformátusoknak ünnepnapjuk volt s az elernyedt lelkeknek jólepek a próféta ígék.

A tudományok népszerűsítése céljából fölötte megbecsülhetetlen a román kath. főgimnázium tanári karának ama vállalkozása, hogy időközönként vetített képes előadásokat rendez a nagyközönség számára. A második ilyen ismeretterjesztő előadás december 23-án délután 5 órakor volt az intézet tornatermében. Nagyon is időszzerű kérdés: a tűzhányók és a föld rengések ismertetése volt tárgya az előadásnak. A képekhez szakszerű magyarázatokat Jaklovcsy Dénes fűzött, a vetítést Jancsó Béla eszközölte.

Eladó részvények. 50 drb
Agrár-részvény szabadkézből eladó. Cim megtudható ezen lap kiadóhivatalában.

Egy rózsaszál szebben beszél... Két évtizeddel ezelőtt nem volt népszerűbb nótás, mint ez. Szalonnokban és egyszerű lakásokban, városokban és faluhelyeken ennek a kedves, fülbemászó dallama csendült fel művelt és kevésbé művelt közönség ajakán egyaránt. És szállott a dal hegyen-völgyön keresztül, átívelte az országhatárokat és a hír szárnyára vette egy szürke tanárnak a nevét és a népszerűsége addig nem tapasztalt koszorújával övezte azt. Kacsóh Pongrácznak neve ismert, szeretett, közkedvelt, tömjénezett lett mindenfelé s híres alkotása a János vitéz című dalmű hosszú ideig műsordarabja lett a színházaknak. Még ebben az évben, a Petőfi-centenárium évében is, hány-szor és hányan gyönyörködtek a János vitéz örökszépességű, az idők mulandóságát túlélő dallamában. És a népmese illuskáját elcsiríté dal bánatos hangjával, elégikus borongásával kinek nem markolt a szívébe? Nyugszik a csendes temetőben, szemét lezárta a halál... immár nemcsak a népmese szépséges illuskájának szól, de szól

Kacsóh Pongrácznak is, akit hosszas szenvedéseitől Budapesten december 16-án, születésének ötvenedik évfordulóján, váltott meg a halál. Farkas Ödön nagyírú tanítványának, a János vitéz halhatatlan szerzőjének sírjára, klt a népmesék bűbajos világa az erdélyi bércek között ígézett meg, mi is küldjük el a megemlékezés virágszállát a Kerepesi temetőbe. (b. l.)

A Vasárnapi Ujság karácsonyi száma, ugy irodalmi és művészeti, mint nyomdatechnikai kiállítás szempontjából, eseménye az erdélyi sajtónak. A 48 oldal terjedelemben, színes borító lappal és rengeteg képpel megjelenő ünnepi számban az aktuális események fényképfelvételén kívül érdekes képes riportok szólnak a középkori sebészeti műtétekről, a kolozsvári Magyar Színház alapításáról, a modern lakásról, a sportoló asszonyról stb. stb. A szöveg-részben legjobb írónak válogatott írásai sorakoznak föl. Benedek Elek, Ligeti Ernő, Tamási Áron, Kertész Mihály, Pálffy Gúlfacsy Irén és mások elbeszélésekkel, Áprily Lajos, Szombati Szabó István, Olosz Lajos, Walter Gyula, Bartalis János, Paál Árpád szebbnél szebb versekkel teszik valóban ünnepivé e hatalmas szám tartalmát. Kottamellékletként hozza a Vasárnapi Ujság a Tabéry Géza Kolozsvári báljában oly nagy sikert aratott magyar dalt, a zeneszerző Várdi Aladár kézírásában. A rendes rovatok: napló a hétről, kis lexikon, grafológia, stb. ezuttal a szokottnál szintén jóval bővebb terjedelemben és igen változatos tartalommal jelennek meg. A kötő-ünnepi szám ára 20 leu és minden hírlapárúsító helyen már vasárnaptól kezdve kapható.

Elmaradt estély. A kolozsvári ref. teológusok f. hó 15-re hirdett műsoros estélyét a hatóság, sajnálatos félreértés miatt, nem engedélyezte. A teológus ifjak két professzor vezetésével eljöttek városunkba és itt a közönség részéről szíves vendéglátásban részesültek. Az itteni ifjuság 15-én este a vendégek tiszteletére a Bukarest-szállóban összejött és igen kedélyes és előkelő mulatságot rögtönöztek. A teológusok jó emlékeket hagyva és vive, hazamentek, de ígéretet tettek, hogy alkalmas időben eljönnek és a tervezett estélyüket megtartják.

A szombatfalvi vízvezeték legújabb adakoztak: Özv. Kalóz Józsefné, Özv. Sándor Józsefné 100—100 leu, Kerestély Ferenc és Győrfi Lajos 50—50 leut.

Uj világi nótafa. Alig múlt egy évtizede, hogy Balázs Árpád édes-bús dallamai megszólaltak Zilahon, hogy aztán a „hepe-hupás vén Szilagy“-ból elinduljanak a népszerűség útján — fel egész a magyar főváros kényes közönségének igényesebb fórumáig — s most új nótafa szólalt meg Zilahon: Kelemen Sándor, aki most adta ki első füzetében, mutatól 12 nótáját „Karácsonyi esekor“ címen. Kelemen dalai őszinte, keresetlen megnyilatkozások a léleknek, melyeket nem korlátozott semmi összhangzattani mesterkedés; mindmennyi egy mély érzésű férfilelek meleg érzéseinek dalba, ritmusba szökkenése, hol szordinós auttogással, hol meg a kicsattanó, „csak — azért is“ felvillanásával. Kelemen dalait már sekkelő ismerik, több nagyvárosi előkelő zene-estélynek voltak nagyhatású számai, nem is szólva arról, hogy a legnagyobb nótakedvelőknek, a cigány-primásoknak régen programjukon van sok Kelemen-nóta: „Te vagy legszebb a világon...“, „Két temető...“, „Összetörted a szívemet...“ stb. stb. s fenn, Budapesten, Komlósy Emma állandóan műsoron tartja kabaré-számaiban. Fogadjuk hát szívesen mi is ezt a poétát, aki ma hozzánk szegődik és kálváriás utunkat pár szép nótával könnyebbé, elviselhetőbbé akarja tenni! A csinos kiállítású füzet kapható minden könyv- és zeneműkereskedésben. A főbizományos Seres Samu könyvkereskedése Zálah Zilah, ahol 50 leuért megrendelhető.

Gál Imre előlépése. Régi jó ismerősünk, lapunknak is hosszú időn át értékes és méltán népszerű munkatársa jól megérdemelt előhaladásáról kaptunk hírt nemrégiben. Gál Imrét, vármegyénk Földmívelési Székhelyének volt agitációs elnöke, kinek kitelepülését annak idején mélyen fajlatuk, Magyarország földmívelésügyi minisztere kinevezte a gödöllői áll. méhtelep és méhészeti szakiskola vezetőjévé. Egy régi óhaj teljesedett be e kinevezéssel s mi örömmel kívánunk szerencsét Gál Imrének, ki tudásával, székely akaraterejével bizonyára szép állását is teljes siker mellett fogja betölteni.

Esküvő. Szentbenedeki Székely-Hidy Gizike és leányúji David Géza dr. december 25-én tartják esküvőjüket Debrecenben.

Vallásos estély. Teljesen zsúfolt tereben s a megjelentek mindvégig tartó buzgó figyelme mellett folyt le vasárnap 16-án a helybeli ref. egyháznak a kollégium iudatérjében megtartott vallásos estélye. Az amugy is rendszerint meggyílvánuló nagy érdeklődést ezúttal még fokozta a kolozsvári teológiai ifjuság több tagja és Imre Lajos dr. tanár megjelenése és szereplése. Az estélyt lendületes rövid bevezető beszéddel Vajda Ferenc esperes nyitotta meg ki a vallásos estélyek céljára és eddigi eredményeire vetett mélyreható visszajelentést. Kónya János tanár zeneakad. precíz együttes játékaival, lendületével a közönséget lelkes tisztelettel ragadta, a mit több ráadásal is honoráltak. Vida András teológus, aki már itteni kollégiumi tanuló korában felülmúlt érces hangjával, szavaló készségével, „Rachel siralmát” nagy megértéssel, megkapó erővel adta elő. Ezután Imre Lajos dr. teológiai tanár beszélt szíves előadásai attekintésével, a gyakorlati előadás nagy készségével „a kereszténység helyzetéről és hivatásáról a mi világunkban.” Válaszolt azoknak a kételkedőknek, akik ma a kereszténység eszméjének gyöngülésétől, hatástalanává válásáról gondolkodnak. Az eszme nem avult el, csak a lelkek nem elég erősek és tökéletesek annak hívésében és hirdetésében. Az anyagiasságokon való felelőmelkedés után, a lelkeknek kell ismét megtisztulni és igazulni, s akkor a kereszténység ismét meg fog felelni magasztos hivatásának. Az érdeklődő előadást a közönség lelkesen megtapopta. Végül Farkas Béla teológus, már jól ismert nevű jeles énekes, pompás előadással, meleg szép hangon énekelte — Saja Sándor zongorakísérete mellett — Lowe nagyhatású dalát: „Az óra”, melyre a közönség ráadásat is kívánt. A szép estélyt Vajda esperes meleg zárószavai fejezték be.

Házartási alkalmazott (cseled) bejelentéseket elutasította miatt legutóbb is többeket 500 peng. bűntettek meg. A rendőrség tekintettel a közeledő újévi változásokra is, figyelmezteti az érdekelteket, hogy a kötelező bejelentést senki el ne mulassza, mert súlyos büntetésnek teszi ki magát.

A Szociális Misszió december 16-án tartott tevékenysége igen kedélyes hangulatban folyt le. A Misszió figyelmes hőgyei az előadókkal az élő körülményekkel gondoskodtak arról, hogy a megjelentek jól találják magukat. A műsort Pal István apát, egyetemi igazgató megnyitója vezette be, majd pedig Marian Babynak Soó Kató zongorakísérete mellett előadott kedves énekszámban, Kibéd-bó Annus sikerült szavaltatában és Szentos Annus-tól sikerült előadott vígjátékban gyönyörködött a közönség, amely

egy pár kedves órát töltött el a teadélutánon. Az árák a lehető legmérsékeltebbek voltak s a jelenlévők a legembariasabb célért, a szegények segélyezéséért hozták áldozatukat. A Misszió Tarsulat a befolyt jövedelemből sok szegénynek szerzett karácsonyi örömet.

Egy két éves ünötínő szürke szőrű, vau felfogva helyben folyó hó 20-ika óta. Tulajdonosa, keilő igazolás mellett jelentkezzék a rendőrségnél.

A román kath főgimnázium igazgatósága iskolaszolgái állására pályázatot hirdet. A pályázók személyesen jelentkezhetnek az igazgatósági irodában ahol az iskolaszolgái állás javadalmazását megtudják. Pályázhatnak inkább olyan kisiparosok, akik iparukat is ezen foglalkozás mellett folytathatják.

KÖZGAZDASÁG.

Az elvesztett napsugaras boldogság elmúltán az özvegy mély gyászba borul, s sötét ruháját még hosszú-hosszu gyász idő után sem hajlandó levenni. Egyszer azonban, ha későn is, mozdul lelkében valami, egyszerre le dobja a gyászruhát, s tiszta fehérbe öltöztetve várja szerelmét. Ilyen a jelenlegi idő. Már rég elmúlt a „vénszonyok nyara”, s a naptár szerint, már rég benn voltunk a télben, de az idő c-főt üzött a kalendáriummal. Amikor máskor jégpáncél borította a folyó vizet s a megdermedt föld fölé lágyan ráborult a fehér szemfedő — a hó — a késői ősz s a korai tél még mindig visszavarta elmúlt szerelmét: a nyarat, s vigasztalan szürkeségében elhalt kedvese emlékére meggyújtotta mécsesét: egy egy apró virág száromba szökésében. Vége van... a gyásza a múlté lett, a föld gyászruhája lomtarba került s kivirított teljes pompájában a tél.

Megtaptuk végre a telet, mert igaz a régiék mondása, hogy a farkas a telet nem eszi meg. Így is jó volt, de sok ember áldja a Mindenhatót, hogy adott hosszú-hosszu ősz s kevesebb fa kellett. Már már reménykedtek sokan, hogy hátha a borzasztó földrengések megváltoztatták az idők járását felettünk, s ahol eddig csak kőkény és fenyő alma termett, ezután narancs fog virulni. A jóslat, mint sok más, nem vált be s reánk szakadt a szegények nyomorúsága: a tél.

Nem győzzük újra figyelmeztetni gardainkat, hogy a juh-métely ellen már most védekezzenek. — de ne üljenek föl olyan híreszteléseknek, hogy 2 gramm, 18 leu ára Dystol a métely ellen teljesen elégleges. Egy kifejlett juhra 4—5 gramm Dystolt számítva, a gyógykezelése 32—40 leuba kerül (1 gramm 8 leu), de ha meggondoljuk hogy ennek kiadásával minő értéket meztünk meg, e kiadás számba nem jöhet.

Az udvarhelyi téli vásár, csekély főhajta mellett a lehető leggyöngébb volt, vásár alig köttetett, a vételkedv teljesen hiányzott. A főlhajtott állatok nagy része silány, selejtes anyag volt. A kirakóvásárt tönkre tette a rossz idő.

A vásárnap pi gabonapiacra: buza 74—80 rosz 68—70, árpa 68—70, zab 32—40 burgonya 15—18 törökbuza 64—68 leuban kelt el vékánként.

V-ó.

Kiadó a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyilttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Nyilatkozat.

Én, alantirott Kocsváry Kálmán szövetkezeti boltos, kanyádi lakos, a Hodgyai Géza igazgató tanító ur, kányádi lakos sérelmére 1922. évi október és november hónapokban többek előtt minden alap nélkül, meggondolatlanul tett sértő kijelentéseimért, amelyek miatt az odorheui járásbíróóság előtt ellenem büntető eljárás is volt folyamatban, — a legteljesebb elégtételadás céljából a nyilvánosság előtt Hodgyai Géza urtól ezennel teljes bocsánatot kérek.

Kányádon, 1923. évi december hó 17-ik napján.

Kocsváry Kálmán.

Nyilatkozat.

Stef József pénzügyi kerületi ellenőr ur ellen többek jelenlétében használt sértő kifejezésemért bocsánatot kérek.

Horváth József.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Az Odorheiu Székelyudvarhelyen S. R. G. Carol (Orbán Balázs utca) 47 szám alatt fekvő épületes ingatlan, mely áll 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekből istállók, c-ür és más gazdasági épületekből, **önkéntes nyilvános árverésen szabad kézből** el fog adatni.

Az árverés ideje: **1924 jan. 6-án d. e. 10 óra**, a helyszínen.

Kikiáltási ár: 200 000 leu, bánatpénz a kikiáltási ár 10%.

Eladás esetén az egész ingatlan elfoglalható.

Az árverési feltételek részletesen megtekinthetők az alábbi ügyvédi irodában.

Odorheiu Székelyudvarhely, 1923 december hó

Dr. Váró Géza és dr. Kálmán József ügyvédek irodája.

Értesitem a t. evő közönséget, hogy a karácsonyi ünnepekre Szöllősy szeszgyárából eredeti fekbán és minőségben finomított szeszt ugyan ottani pincéből butélliazott fajborokat, karácsonyi friss sört, finom tea-rumokat, coser szilvapálinkát, borseprőt és cognacot (szabadon) gyári raktári áron árusítom. Ugyszintén mindenféle fűszert, aradi Naumann-féle liszteket és cocus vaját leszállított árákkal fogom kiszélgálni tisztelt vevőimet

Tisztelettel

Lebovits Géza.

Szombatfalvi vasuti hid mellett.

Székely-kabát használt, de jókarban, eladó. Megtekinthető: KASSAY szörme üzletében.

Egy éves farkas kutya eladó, vagy kisebb fajta fajku yával kicserélendő R. zsa-úca 12. szám.

Egy egészen új nagy utazó buuda eladó. Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth Lajos u'ca) 101. szám alatt.

! Legfinomabb házi mustár !
Hánál kapható.

Egy do kisebb Wertheim kassa és egy kávéházi pénztár tükörrel. Cim a kiadóban.

Használt régi irodai könyveket és könyvtáblákat kiló számra veszek. Szemerjay utóda könyvkötészete. Odorheiu

Dela Delegatul Julecă orese din Cristur.

No. G. 1324—1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemaatul, executor judiciar, aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLV. d n 1908, cumă lucrările următoare s a : 2 boi, cari în urma decizului No 579/2 din anul 1923 al judecătoreiei de ocol din Cristur sau ex-ecat în Nicoieni în favorul executorului v. l. lui Avjász Kristóf repr. prin adv. Dr. Fodor Boldizsár impotriva ex-ecatului loc. în comuna Nicoieni pentru încasarea c-pitalului de 906 Lei și acc prin execuție de acoperire și cari sau prețuit în 15000 lei, se vor vinde prin licitație pub că.

Pentru efectuarea acestei licitații uii pe baza decizului No G 1324—1923 al judecătoreiei de ocol din Cristur se fixează termenul **pe 28 Decembrie anul 1923 la orele 2 d. m.** în comuna Nicoieni și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea ceia că lucrurile susamintite vor fi văduă în senzul legii LX. din 1881 § 107. și 108 celor, cari dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat, face 906 lei capital, dobânzile cu 8% socotind din 2 Iunie 1923, iar speșele până acum statorite de 496 lei 50 bani.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație, ar fi fost ex-ecutate și de alții și aceștia și-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX. din 1881. §. 102.

Cristur, la 9 Decembrie 1923.

Lőrinczy,

oficial ca delegatul judecătoresei.

Hirdetmény.

Közhirre tessük, hogy Utieșul (Kányád) község ujonnan épült kocsmahelyisége (a vele járó italmérésig) mely áll: 1 nagy kocsmabothelyiség, raktár, 3 szoba, kamara, 2 pince, szizalja s más melléképületekből, **1923 dec. hó 30-án d. u. 1 órakor** a község házaival a leg-többet ígérőnek, 1924 január 1-től kezdődőleg, 3 évre haszonbérbe kiadatik.

Kikiáltási ár: 5000 leu. Bánatpénz 10%.

A községnek 3 országos vására van. A községben több italmérés nincs. Utóajánlat nem fogadtatik el. Árverési feltételek a községi előjáráságnál megtekinthetők.

Kelt Utieșul, 1923 dec. 19.

Nagy Dénes, Józsa Pál,
közs. bír. körjegyző.

Házárverési hirdetmény.

F. évi dec. hó 23-án d. e. 10 órakor a Porumbeni Mari (nagygalambfalvai) körjegyzői irodában magánárverési uton örökáron elárvereztetik a Porumbeni Mari község főu ca 145 házszám alatt levő 4 szoba, konyha, kamarából álló kőház (vendéglő) szolidan építve, nagy udvar, kert, istálló- és ereszszel.

A házban jelenleg korlátlan italmérés jog is gyakoroltatik.

Árverési feltételek a Porumbeni-Mari körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Porumbeni-Mari körjegyző.

Fürdő kád jó karban megvételre kerestetik, esetleg bérbe venném. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Egy jó családból való fiu kereskedő tanulónak felvételt. Tamás J. cég. Princesa Elisaveta (Bethlen-utca.)

Friss teavaj kapható a Kassay bodegában!

V lódi angol gyapjuszövet-különleges-ségek megérkeztek. Gyapju-struksok nadrágokra feltűnő olcsón kaphatók.

Attól függ, hogy akar-e olcsón jót venni?

Ha igen, győződjék meg bárki róla, hogy mindennemű posztókban, férfi szövetekben, bélések, vásznak, ingzseferek, zsebkendők, harisnyák, női- és férfi ingek és férfi sapkákban legszebbet, legfinomabbat, legolcsóbbat **Löbl R.** üzletében vásárolhat Bul. Regete Ferdinand 25. az. (volt Kossuth-utca)

Meghívókat, gyászlapokat, valamint minden, a nyomdai termékek körében előforduló más nyomtatványokat csinos és izléses kivitelben készít a

Könyvnyomda Részv.-Társaság

műintézte

Írószere- és papírkereskedésében mindennemű irodai szükségletét mindenki olcsón :: beszerezheti. ::

„SZÉKELY KÖZÉLET” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kassay BODEGA!

Olcsón jót kap. Nagy választék van mindennemű hideg ételekben, többféle halakban, tea süteményekben csokoládé és cukorkákban. Első minőségű likörök: negyed, fél és literes üvegekben; cognac 01, 02, 03, 07 dl, üvegekben; többféle butellás nehéz fajborok, úrmös, Andrényi és Massotto pezsegők; megérkeztek a csónyfa cukorkák is. Mind a legjutányosabb árban kaphatók:

Kassay F. Dénes.

Egy darab 3 1/2 Hp. Harlwasster-féle:

benzínmotor

üzemképes állapotban, cirkula felszereléssel; továbbá 1 darab cséplődob, 1 drb „Kalmár” szórórosta és 1 drb alig használt gépszíju (11 mt.-rea), az összes eladó 23 000 leuért.

Magyari József, kereskedő Dealul Oroszhegy.

Két tanuló-leány, kik hajfésülést, fejmossást és manikűrözést akarnak tanulni, felvételtnek. Értekezni lehet: Sikolya-cég fodrász üzletében.

Vásároljon

CENTRAL ÁRUHÁZ-ban,

hol igen jutányos árak mellett nagy választék: csipkék-, himzések- és D. m. C. pamutok-, szalagok-, női- és gyermek-harisnyákban.

Ugyanott modern mintákkal rendelkező előnyomda.

Most előlegezze meg

cementcserép szükségletét, mert tavasszal az árak előreláthatólag emelkedni fognak.

Hóvédóval ellátott vízhatlan tetőcserepet jótállás mellett ajánlunk

Dr. Hinléder Fels Ákos

betonárny-telpe

Beclean-Bethlenfalva.

Butor- és épületasztalos

munka megrendelő tisztelt közönséggel tudatom, hogy műhelyemet

nyersolaj-motorral

nappali üzemre rendeztem be s így rövid idő alatt szolgálhatom ki igen tisztelt megrendelőimet.

Butor készletben is kapható úgy egyszerű, mint finom kivitelben. Ugy a helyi, mint vidéki asztalosmester társakkal tudatom, hogy gépeim használati díját óránkénti

60 Leu

csekély árba szállítottam le, hogy versenyképesebbek lehessünk a behozott megakadályozására, de ezt az árat csak úgy tarthatom, ha mindnyájau pártolnak.

Motor egyenáramu 440 volt 9 1/2 Hp Ganz-féle gyártmány, alig használt, nappali áram hiánya miatt, eladó. Üzemben megvizsgálható alanti címen:

Burghardt Gyula

műasztalos Str. Vasile Al. x. Nr. 7.

Értesítem a Nagyérdemű Hölgyközönséget, hogy a köpenyek készítését a szezon lejártával 500 leu-tól 700 leu-ig leszállítottam.

Mely tisztelettel:

Jurmann Leó

női szabó.

500 drb szövet, barket, flanel és kreton maradékot árusítok féláron december 24-ig.

Nagy karácsonyi és maradékvásár!

December 1-től 24-ig.

Ezen időtartam alatt mindenki 10 százalékkal olcsóbban vásárolhat, mindennemű női- és férfi divatcikkeket, ugyanint:

Divat velourök . . . . . 490 tól
Divat szövetek . . . . . 148 tól
Divat flanelök . . . . . 70 tól
Gyubi kabátkelmék . . . . . 400 tól
Férfi ingek 140-tól
Alsó nadrágok 125-től
Női ingek 105-től
Nyakkendők 18-tól

és sok más cikket is igen jutányos áron lehet beszerezni:

Szenkovits János utóda cégénél.

Ujonnán berendezett üzlethelyiségemben

raktáron tartok

nagyválasztékban és a legkényesebb izlésnek :: is megfelelő, finom kivitelben mindenféle ::

arany, ezüst. ékszereket alpacca disztárgyakat. zseborákat, fali- és ébresztő órákat, jeggyűrűket, pápaszemeket, orrcsüptetőket ::

Elvállalok minden e szakmába tartozó javításokat. Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárolok.

Iszakovits Bernát

órász, ékszerész és látszerész, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth u.) 20.

Eladó

egy teljesen új irodaberendezés: 1 csukott könyvazekrény, 1 üveges könyvazekrény, 1 mahagoni íróasztal, cub fotelek, Thouet székek, 1 szalon garnitúra, 1 nagy, asztal alá való szőnyeg és más különféle butorok. Jogi és szépirodalmi könyvek. Értekezni lehet:

Szenkovits János utóda cégénél.

Gallérok mosását és fényezését vállalja:

Schmitz

kelmefestő és vegyi tisztító.

TÉLI
Idényre ajánljuk az **ELISMERT LEGJOBB**

Karácsonyi ajándéknak: lábszárvédők, teveször házi cipők, sárcipők, hócipők.

TURUL-CIPŐT

„TURUL” CIPŐGYÁR R.-T.

Fiókraktár: **ODORHEIU**, Bul. Reg Ferd. (Kossuth-utca) 9. szám.

Nagy karácsonyi vásár!

Az összes raktáron lévő árak mélyen leszállított árakon

HIRSCH RUDOLF

divatárny üzletében kaphatók:

Divat férfiruha szövetek Lei 220-280-320 tól feljebb
Divat női szövetek . . . Lei 110-160-180 tól feljebb
Divat barchettok . . . Lei 40-50-60-tól feljebb
Tennis flanelök . . . Lei 38-
Liliom vászon flanel szálú Lei 56-
Zseferek Mtr. . . . . Lei 38-46-55-től feljebb

Allandó raktár nagy választékban: mindenféle kelengye vásznak, paplanok, butorszövetek-, csipkefüggönyök-, női kabát velourök- és harisnyákban stb., stb.

Olcsó árainmról kérem meggyőződni!